

Zpráva o činnosti oddělení předmětů běžného užívání Krajské hygienické stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové za období od 1. 1. 2020 do 30. 06. 2020

V 1. pololetí 2020 pracovnice oddělení hygieny předmětů běžného užívání Krajské hygienické stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové:

- ✓ provedly **127 kontrol**, z toho **27 šetření** v tržní síti souvislosti s ověřováním výskytu výrobků, které byly předmětem hlášení **RAPEX**
- ✓ uložily pravomocně celkem **5 pokut** v celkové výši **23 000 Kč**
- ✓ odebraly **13 výrobků** k laboratorní analýze
- ✓ odpovídaly na dotazy a poskytovaly informace občanům

K **30. 6. 2020** bylo provedeno **celkem 100 kontrol** zaměřených na předměty běžného užívání (kosmetické přípravky, výrobky určené pro styk s potravinami, výrobky pro děti do 3 let, výrobky souvisejících s tabákovými výrobky) u výrobců, dovozců a v tržní síti.

29 kontrol bylo plánovaných, zaměřených zejména na plnění povinností kontrolované osoby, ověření správnosti příslušné dokumentace a značení dozorovaných výrobků. Dále proběhlo **5 kontrol** u výrobců výrobků pro děti do 3 let a **3 kontroly** u výrobců kosmetických přípravků.

1 kontrola byla zahájena na základě **pokynu hlavního hygienika** zaměřeného na zdravotní rizika vybraných kosmetických přípravků určených ke slunění.

1 kontrola výrobku pro děti ve věku do 3 let byla provedena na základě podnětu spotřebitele, který byl následně vyhodnocen za neoprávněný.

1 kontrola výrobce kosmetických přípravků na základě postoupení jiného dozorového orgánu s vyhovujícím výsledkem šetření.

Dalších **60 kontrol** bylo provedeno za účelem kontroly stažení z trhu **výrobků**, které byly vyhlášeny hlavním hygienikem ČR jako **nebezpečné**. Jednalo se o:

- hračky s nadlimitní hodnotou di(2-ethylhexyl)ftalátů (DEHP). Riziko obsahu (DEHP) spočívá v tom, že při hře mohou estery kyseliny ftalové přicházet do kontaktu s ústy a kůží dítěte, mohou přecházet do slin, ulpívat na rtech a sliznici a v neposlední řadě mohou být společně se slinami konzumovány. DEHP působí na reprodukční orgány.
- kosmetické přípravky z důvodu nevyhovujícího značení, ve většině případů nebyly uvedeny obsažené alergeny, neuvedení odpovědné osoby, uvedení ochranného faktoru a kategorie v rozporu s naměřenou hodnotou ochranného faktoru u opalovacích přípravků, obsah konzervační látky v rozporu se stanovenými požadavky.

Riziko v případě vybraných vonných látek s prokazatelným alergenním potenciálem spočívá v tom, že je senzitivní osoba, které nejsou poskytnuty potřebné informace, vystavena nadlimitnímu obsahu těchto látek, které jsou významnou příčinou alergických (kontaktních) dermatitid.

Riziko pro spotřebitele při neuvedení odpovědné osoby je v případě nastalých zdravotních potíží v souvislosti s aplikací kosmetického přípravku, neboť toxikologická střediska nemají možnost zjistit podrobné informace o složení přípravku a zvolit tak rychlé a náležité lékařské ošetření.

Vystavování slunci během dětství významně přispívá ke vzniku rakoviny kůže v pozdějším věku, výrobek tak představuje závažné zdravotní riziko, neboť kosmetický přípravek dodávaný na trh není bezpečný pro lidské zdraví zejména s přihlédnutím k jeho obchodní úpravě a značení.

Riziko vzniku kožních alergií při použití směsi látek methylchloroisothiazolinonu (MIC) a methylisothiazolinonu (MI) v neoplachových kosmetických přípravcích. Tuto směs lze použít jen za stanovených podmínek pouze do kosmetických přípravků, které se oplachují.

- výrobky určené pro styk s potravinami, které obsahovaly kadmium, formaldehyd a melamin v nadlimitním množství.

Riziko pro spotřebitele spočívá v tom, že při pití z tohoto hrnku může docházet ke kontaminaci rtů a nápoje toxickým kovem – kadmii a následně k jeho průniku do organismu člověka. Toxicita kadmia je vysoká a kadmium se dokáže hromadit v lidském organismu, hlavně v ledvinách a játrech. Detoxikace je pomalá a hrozí nebezpečí chronických otrav.

Riziko pro spotřebitele představuje akutní expozici malým dávkám formaldehydu, která vyvolává bolesti hlavy a zánět nosní sliznice. Formaldehyd dráždí oči a vyvolává slzení. Rychle se vstřebává kůží a může způsobovat podráždění nebo alergické reakce. Dle stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin ze dne 16. 4. 2010 (Scientific Opinion on Melamine in Food and Feed) může melamin způsobit poškození ledvin.

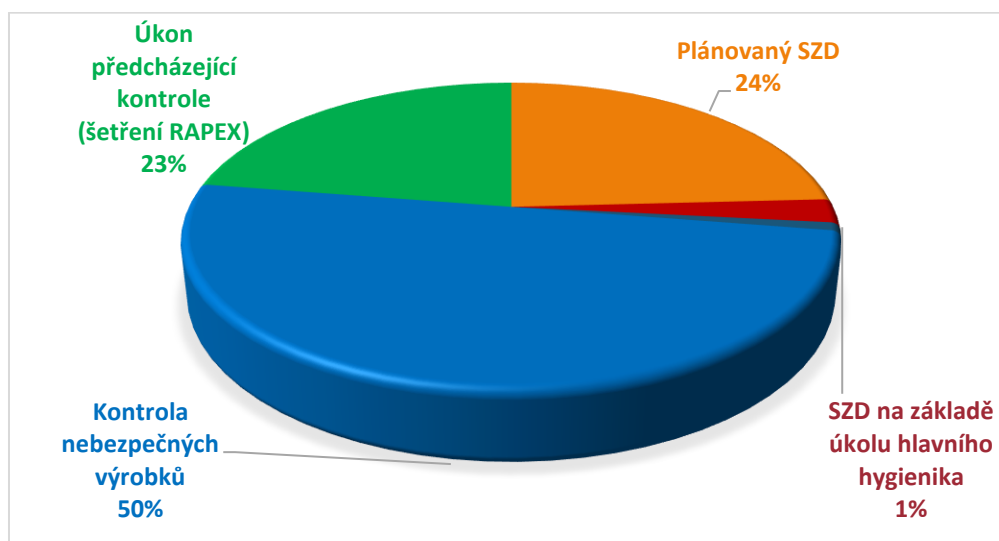
- Náplně do elektronických cigaret, u kterých objem převyšuje stanovený limit 10 ml a dále nebyla dodržena požadavky na značení.

Riziko pro spotřebitele spočívá v náhodném požití obsahu náplně elektronické cigarety malými dětmi. Podle Zprávy Evropské komise Evropskému parlamentu a Radě o možných rizicích pro lidské zdraví spojených s používáním opětovně plnitelných elektronických cigaret k většině případů otravy nikotinem oznámených toxikologickým informačním centřům došlo v souvislosti s tekutými náplněmi do elektronických cigaret. Požadavky na předběžnou opatrnost stanovené v § 3 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 37/2017 Sb. mají za cíl neumožnit nadměrný obsah nikotinu v náplni, který může být v dostatečně vysokých dávkách akutně toxický (smrtelný) při všech způsobech expozice.

V tržní síti bylo provedeno **27 šetření**, při nichž byl ověřován výskyt **výrobků**, které byly předmětem hlášení **RAPEX** (systém rychlého varování – hlášení o výskytu nebezpečných spotřebitelských výrobků nepotravinářského charakteru v tržní síti EU). Jednalo se převážně o hračky (panenky, zvířátka, nafukovací výrobky, doktorské sety) a kosmetické přípravky (např. barvy na vlasy, pěna na holení, čisticí tamponky pro odličování, parfém, krém, pleťová maska, dětský lotion).

V tržní síti v Královéhradeckém kraji takové výrobky nalezeny nebyly.

Graf: Přehled kontrol dle druhu v %

Kontrola nebezpečných výrobků	60
SZD na základě SVP	3
SZD na základě úkolu hlavního hygienika	1
Úkon předcházející kontrole (šetření RAPEX)	27
Plánovaný SZD	29

Ve sledovaném období byla pracovníky PBU uložena 3 opatření (2 x stažení výrobků z trhu a oběhu, 1x zákaz uvádění na trh). Bylo uloženo 5 **sankcí** – v celkové výši 23 000,- Kč za nesplnění oznamovací povinnosti u kosmetických přípravků, prodej kosmetických přípravků s prošlým datem minimální trvanlivosti, které nebyly řádně označeny a odděleny, nesplnění povinností týkající se dokumentace, značení, uvedení nepřipustných tvrzení, nedodržení správné výrobní praxe.

V daném období bylo řešeno **7 dotazů** veřejnosti, nejčastěji na výrobu kosmetických přípravků a potřebnou informační dokumentaci.

Byly přijaty a **řešeny 2 podněty**. Z důvodu věcné a místní příslušnosti byl 1 podnět postoupen jinému dozorovému orgánu, 1 podnět týkající se výrobku pro děti do 3 let (vyrážka na těle po používání dětského setu do postýlky) byl vyhodnocen jako neoprávněný.

Odbor HV a PBU